

Tulossuunnitelma 2010–2013 ja vuoden 2010 tulostavoitteet sekä talousarvio

Kymenlaakson Liitto
2009

Maakuntahallitus 28.9.2009

Tulossuunnitelma 2010–2013 ja vuoden 2010 tulostavoitteet sekä talousarvio

Karhulantie 36 B, PL 35, 48601 KOTKA
Puh. 05 - 230 8900, Faksi. 05 – 230 8910
etunimi.sukunimi@kymenlaakso.fi
virasto@kymenlaakso.fi
www.kymenlaakso.fi

Sisällys

1.	TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET JA TOIMINNAN AVAINTUOKSET JA TUOSTAVOITTEET VUODELLE 2010.....	3
1.1	Rakennemuutoksella uuteen kehitysvaiheeseen.....	3
1.2	Kehittämispänotet maakunnan vahvuuksiin	4
1.3	Aluehallinto ja kuntarakenne uudistuvat	5
1.4	Kolmas maakuntakaava työn alla.....	6
2.	MAAKUNNAN SUUNNITTELUJÄRJESTELMÄ	7
3.	TULOSSUUNNITELMA 2010 – 2013 JA TAVOITTEET VUODELLE 2010..	8
3.1	Aluekehityksen edistäminen	8
3.2	Aluesuunnittelu.....	10
3.3	Viraston toiminta	11
3.4	Kesäyliopisto	12
4.	TALOUSARVIO VUODELLE 2010 JA SEN PERUSTELUOSA.....	14
4.1	Käyttötalousosa	14
4.2	Yksityiskohtaiset perustelut kustannuspaikoittain.....	14
4.2.1	Luottamushenkilöhallinto	15
4.2.2	Virasto; Tutkimus, suunnittelu, kehittäminen ja edunvalvonta .	15
4.2.3	Kesäyliopisto	16
4.3	Maakuntahallituksen hallinnoimat hankkeet ja projektit.....	16
4.3.1	Kymenlaakso eilen tänään maakuntahistoriahanke.....	17
4.3.2	Maakuntaohjelman kehittämisprojekti.....	17
4.4	Käyttötalousosa	19
4.5	Tuloslaskelmaosa	20
	Liiton henkilöstö.....	22
	Jäsenmaksuosuusennakot.....	23

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET JA TOIMINNAN AVAINTULOKSET JA TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2010

1.1 Rakennemuutoksella uuteen kehitysvaiheeseen

Kymenlaakson metsäteollisuuden rakennemuutos on ollut viime vuosina erittäin raju. Kymenlaakson massa- ja paperiteollisuudesta on vuodesta 2004 vuoteen 2009 vähentynyt 3000 työpaikkaa eli n. 40 % alan työpaikoista. Rakennemuutoksen kerrannaisvaikutuksena työpaikkoja menetetään alueen muilla toimialoilla vähintään saman verran kuin itse massa- ja paperiteollisuudessa. Työpaikkavähennykset supistavat merkittävästi aluetaloutta, mikä näkyy ostovoiman kehityksessä ja sitä kautta palvelujen kysynnän heikkenemisenä sekä kuntien verotulojen kasvun pysähtymisenä. Tasaantumassa ollut väestömäärän aleneminen alkaa taas kiihtyä.

Maakunnassa on tartuttu ripeästi rakennemuutoksen jälkihoitoon. Merkittäviä tuloksi on saavutettu sekä Voikkaan että Summan tehdasalueiden uudelleen käytössä. Yli puolet menetetyistä työpaikoista on pystytty korvaamaan uusilla. Samalla maakuntaan on syntyneessä uuden energiatuotannon yrityskeskittymä - tuuli-voimaklusteri. Sen kehittäminen onkin yksi tulevien vuosien painopiste. Uutena kehittämiskohteena edellisten lisäksi on Kotkan Sunilan sellutehtaan tuotantotilojen korvaaminen uusilla työpaikoilla.

Maakunnan menetykset ovat nyt sitä luokkaa, että olemassa olevilla kehittämisvälineillä ei kyetä riittävästi vastaamaan rahoitustarpeisiin. Siksi on välttämätöntä saada maakunta kansallisten tuki-instrumenttien osalta nykyistä vahvempaan asemaan. Kymenlaakso on vuoden 2010 alusta nostettava kehitysalueiden kaksovyöhykkeeksi. Samalla on turvattava riittävä pääomapanostus seudullisille kehittämisyhtiöille. Uusien riskisijoitusinstrumenttien ja paikallisen rahoituksen lisäksi tarvitaan myös yritysten panostusta rakennemuutoksen nopeuttamiseksi.

Maakunnan asema idän ja lännen välisenä liiketoimintakeskuksena on muuttumassa lähivuosina. Venäjän kehitys on perustunut raaka-aine- ja energiatalouteen ja länsimaisen kokoonpanoteollisuuden sijoittumiseen sekä valmiiden kulutustavaroiden tuontiin ostovoiman kasvaessa. Ennen pitkää edessä on Venäjän uusteollistuminen. Kaakkois-Suomella on mahdollisuus kytkeytyä tähän kehitykseen.

Pitkään jatkunut yksipuoliseen teolliseen elinkeinorakenteeseen perustuva maakunnan aluetalous on muuttumassa. Uuden elinkeinorakenteen edistäminen edellyttää pitkäjänteistä kehitystyötä ja uskallusta kohdistaa panokset suurempiin hankekokonaisuuksiin.

1.2 Kehittämispäivät maakunnan vahvuuksiin

Maakunnan kyky varautua omin toimin uusiin haasteisiin on merkittävästi kiinni kehittämisvarojen riittävyydestä. Kriittinen tekijä onkin maakunnan kehittämiseen tarvittavan omaraahoituksen riittävyys. Onko yrityksillämme riittävästi resursseja tutkimus- ja kehittämistoimintaan ja onko kunnilla palvelutuotannon lisäksi kehittämiskykyä?

Ohjelmakaudella 2007-2013 EU:n rakennerahastojen ja valtion kansallisen vastinrahoituksen tukirahoitus on noin 120 milj. euroa, jos erityisesti ylismaakunnallisessa hanketyössä onnistutaan. Mikäli hankkeiden omarahoitus yrityksiltä ja kunnilta on aiempaa tasoa, tullaan ohjelmakaudella toteuttamaan 400-500 milj. euron kehittämishankkeet. Uuden Venäjäohjelman eli ENPI -ohjelman (ennen Naapurisuusohjelma) käynnistyminen tapahtui vasta vuoden 2009 lopulla.

Maakunnan kannalta on tärkeitä, että hyödynnämme tarjolla olevan rahoituksen mahdollisimman hyvin. Se tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että rahoitus kohdennetaan aiempaa vaikuttavampiin hankekokonaisuuksiin, joilla on kestävä pohjaa myös tulevaisuudessa. Maakunnan asema EU:n ja kasvavan Venäjän rajalla ei ole uusi asia, mutta sen osalta on edessä uusi kehitysvaihe. Kauttakulku- ja jakelukeskusvaiheesta olemme kytkeytyneinä osaksi Luoteis-Venäjän kehittyvää tuotantorakennetta. Maakunnan osaaminen sekä palvelu- ja tuotantotoiminta on saatava osaksi tätä kehitystä.

Kymenlaaksossa on merkittävästi panostettava maakunnan teknologiaklusterin (metsä, kemia, energia, metalli), logistiikkaklusterin ja turvallisuustoimintojen, digitaalisen liiketoiminnan, ympäristöosaamisen ja hyvinvointipalvelujen kehittämiseen, jotta metsäteollisuuden työpaikkamenetyksiä voidaan korvata ja saada metsäteollisuuteenkin uusia tuotteita ja tuotantoa.

Kymenlaakson edellytyksiä toimia kilpailukykyisenä alueena kansainväliselle yritystoiminnalle tulee edelleen vahvistaa. Siihen kuuluvat niin toimivat yhteydet kuin kansainvälinen liiketoimintaosaaminen ja ammattitaitoisen työvoiman tarjonta. Meri, rautatie ja raja ovat edelleen avainsanoja, kun alueellisia kehittämispäiviä kohdennetaan.

Korkeakoulujen tutkimustoiminnan laajentaminen ja Kaakkois-Suomen korkeakoulujen yhteistyön tiivistäminen sekä yritys-yhteistyön tehostaminen luo pohjaa tuotantorakenteen monipuolistamiselle. Kaakkois-Suomen korkeakoulu-yhteistyötä ollaan parhaillaan rakentamassa. Kolmen ammattikorkeakoulun lisäksi Lappeenrannan teknillisellä yliopistolla on suuri rooli yhteistyössä. LTY:n lisäksi erityisesti mereen liittyvää ympäristön ja logistiikan tutkimustoimintaa maakunta tekee yhdessä Teknillisen korkeakoulun, Helsingin yliopiston ja Turun yliopiston kanssa, Pietarin alueen ja Viron yliopistojen kanssa. Uutena kokonaisuutena on vahvistu- massa tuulivoiman kehitys- ja tuotantotoiminta.

Vuoden 2008 keväällä hallitus hyväksyi liikennepoliittisen selonteon, jossa Kymenlaakson ensisijaiset hankkeet ovat varsin kattavasti mukana. Edunvalvonta on suunnattava selonteon tieliikennehankkeisiin niin, että selonteon kohteet etenevät ja aikataulut pitää. E18 tien kehittäminen moottoritietasolle vuoden 2015

loppuun mennessä edellyttää, että Haminan ohituksen rakentaminen alkaa valtion talousarviorahoituksella vuonna 2011 ja samanaikaisesti käynnistetään Kotka-Koskenkylä osuus jälkirahoitusmallilla. Hamina – Vaalimaa osuus tulisi saada rakenteille jo vuonna 2013, mikäli tavoiteaikataulussa aiotaan pysyä.

1.3 Aluehallinto ja kuntarakenne uudistuvat

Maamme itsenäisyyden ajan laajin aluehallinnon uudistus tulee voimaan vuoden 2010 alusta. Suomi siirtyy kahden alueyksikön järjestelmään. Läänit poistuvat ja jäljelle jäävät kunnat ja maakunnat. Valtion uudet alueviranomaiset – elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä aluehallintovirastot tulevat toimimaan joko yhden tai useamman maakunnan muodostamalla aluejaolla.

Aluekehitystä edistävien viranomaisten määrä supistuu viidestä kahteen. Maakunnan liittojen rooli vetovastuussa olevana ja kehitystoimia yhteen sovittavana aluekehitysviranomaisen vahvistuu. Valtion aluekehitysvastuusta huolehtii jatkossa monitoimialainen viranomainen. Valvonta-, lupa- ja sisäisen turvallisuuden viranomaistehtävät kootaan yhteen.

Aluehallintouudistus on samalla mittava tuottavuushanke. Tuotantotapojen uudistamisella ja päällekkäisyyksien poistamisella voidaan vähentää neljännes eli lähes 1500 henkilötyövuotta valtion aluehallinnon työpanoksesta. Toimitilojen määrä puolittuu nykyisestä lähes sadasta alle viiteenkymmeneen. Rakenteellinen säästö vuodesta 2015 lähtien on lähes 50M€.

Kymenlaakson kannalta uudistus vahvistaa maakunnan asemaa valtion uuden aluekehitysviranomaisen päätoimipaikkana. Kouvolaan sijoittuva elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus palvelee myös Etelä- Karjalan maakuntaa, ja erikoistumistehtävissä laajempaakin aluetta. Etelä- Suomen aluehallintoviraston sivutoimipaikka sijoittuu niinikään Kouvolaan.

Maakuntien liitot veloitetaan tiiviiseen viranomaisyhteistyöhön samalla aluejaolla, jolla uudet valtion aluekehitysviranomaiset toimivat. Etelä- Karjalan ja Kymenlaakson Liitot muodostavat yhteistoiminta-alueen, jolla edistetään laaja-alaisia kehittämishankkeita. Yhteistyön järjestämiseksi ja aluekehitystyön uudistamiseksi näiden maakuntien alueilla käynnistetään valtakunnallinen pilottihanke.

Kuntien talous ja palvelutuotanto ovat kovien haasteiden edessä, kun teollisuuden rakennemuutos ja suhdannetilanne ovat kaventaneet veropohjaa. Palvelutuotannon menot ovat jatkuvasti kasvaneet kuntien tulokehitystä nopeammin. Vuodet 2010 ja 2011 tulevat olemaan erittäin haasteellisia.

Tulo- ja menokehityksen tasapainottamisella on kiire. Vuoteen 2010 mennessä vaje uhkaa kasvaa 10-15 prosenttiin. Samalla on meneillään Suomessa kaikkien aikojen suurin aktiiviväestön siirtyminen eläkkeelle. Hyvinvointipalvelujen kysyntä alkaa kasvaa voimakkaasti vuodesta 2015 lähtien. Tarjolla on lisäksi ennätysvähen nuorta työvoimaa korvaamaan poistumaa. Kuntien vastuulla olevat peruspalvelut on saatava kestävän tulopohjan edellyttämälle tasolle. Edessä on 1970- ja 1980 -luvulla luotujen peruspalvelujen mittava uudistaminen.

